

BESLUT

2016-03-21

Dnr: 15/03082

SAKEN

SVT Nyheter Väst, SVT1, 2015-11-09, kl. 21.46, inslag om två polisanmälda tjänstemän; fråga om respekt för privatlivet

BESLUT

Inslaget fälls. Granskningsnämnden anser att det strider mot bestämmelsen om respekt för privatlivet.

FÖRELÄGGANDE

SVT AB ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGET

Inslaget handlade om att åtta oppositionspolitiker hade polisanmält tjänstemännen A och B för trolöshet mot huvudman. I påannonseringen till inslaget sades bland annat följande.

Det som ifrågasätts är förfarandet när en doktorandtjänst på upp mot åtta år tecknades för den nyinrättade Segerstedtinstitutets föreståndare [A]. Anmälarna menar att kommunstyrelsen och inte tjänstemännen borde ha fattat beslutet om tjänsten.

I inslaget intervjuades en av oppositionspolitikerna och reportern sa därefter följande.

För ungefär ett år sedan skrevs ett avtal mellan Göteborgs universitet och Kungälv kommun om en uppemot åtta år lång doktorandtjänst för tjänstemannen [A] i samband med det att han blev föreståndare för det nyinrättade Segerstedtinstitutet som ska vara ett nationellt resurscentrum mot våldsbejakande ideologier och rörelser. Men avtalet blev känt för flera ledande politiker först i somras. Det ifrågasattes och nu har åtta borgerliga oppositionspolitiker polisanmält både [A] och hans närmaste chef [B].

Oppositionspolitikern sa sedan att han ansåg att myndighetshanteringen av ärendet inte var förenligt med offentlighetsprincipen. Reportern intervjuade

därefter A per telefon. Följande sades.

(Reporter) – I Kungälv kommun finns det i dag sex doktorandtjänster. Att oppositionspolitikerna inte polisanmält dem beror, enligt oppositionsrådet [namn], på att de löper på en kortare tid och därför låg inom vad tjänstemännen får besluta om själva. I polisanmälan som just nu ligger hos Ekobrottsmyndigheten framgår att anmälarna anser att [A] och [B] på olika sätt agerat i strid mot kommunens regler, bland annat genom att varken diarieföra eller berätta för andra om anställningskontraktet som, enligt anmälarna, är värt uppemot 3,5 miljoner kronor. (A) – Hade jag varit den ende kommundoktoranden i Kungälv hade man kunnat diskutera det i de här termerna "Varför har jag detta avtal?". Men jag är inte den ende. (Reporter) – Är det lämpligt, tycker du, att det här inte har diarieförts eller förts upp till kommunstyrelsen? (A) – Det får du diskutera med min chef. Jag är inte ansvarig för diariet i Kungälv.

Därefter intervjuades kommunchefen för Kungälv som bland annat sa att han ansåg att det var en förvaltningsfråga och att den aktuella chefen hade rätt att ta beslutet.

ANMÄLAN

Inslaget är anmält av kommunchefen för Kungälv som kritiserar namnpubliceringen av A och B som inte var offentliga personer. Namnpubliceringen kunde inte motiveras av allmänintresset eftersom A och B inte var dömda för något brott och det inte heller fanns något åtal. Den 15 december 2015 lades förundersökningen ner vilket gjorde att namnpublicering blev ännu mindre motiverad. På grund av namnpubliceringen har A och B lidit stor skada både privat och yrkesmässigt. Bland annat har A och B blivit hotade på sociala medier.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser att inslaget överensstämmer med bestämmelsen om respekt för privatlivet och anför i huvudsak följande.

Bakgrunden till nyhetsinslaget var att en sektorchef (B) under hösten 2014 beviljade en tjänsteman (A) en fyra år lång doktorandutbildning. Några månader efter att beslutet blev känt sommaren 2015 gjorde åtta oppositionspolitiker en polisanmälan. Fyra av dessa hade ledande roller och satt i kommunstyrelsen i Kungälv, resterande fyra var ersättare. De som polisanmälde ansåg att tjänstemännen agerat i strid mot kommunens regler bland annat genom att varken diarieföra eller berätta om anställningskontraktet. Sektorchefen ansåg att anställningsavtalet var en förvaltningsfråga.

Det får anses vara ytterst ovanligt att politiker polisanmäler tjänstemän och i synnerhet att så pass många ställer sig bakom anmälan. Dessutom ansågs anställningskontraktet vara värt mycket pengar, en fyra år lång doktorandtjänst, motsvarande 3,5 miljoner kr som skulle genomföras på halvtid under åtta år.

Redaktionens bedömning var att tjänstemännen bar samhällsviktiga roller som var av intresse för allmänheten, likaså att det handlade om en stor summa av kommunens skattemedel. Dessa fakta ansågs motivera såväl nyhetsvinkeln som namnpubliceringen. Utöver detta var de båda tjänstemännen, en sektorchef samt en tjänsteman med stort inflytande, kända i sammanhanget sedan tidigare eftersom anställningskontraktet varit föremål för kritik. Annan media hade uppmärksammat och beskrivit det omdiskuterade anställningsavtalet samt intervjuat, respektive namngett tjänstemännen, så fallet var känt för allmänheten.

Tjänstemannen hade nyligen fått uppdrag att som tillförordnad föreståndare leda uppbyggnaden av ett nytt institut på regeringens uppdrag; ett nationellt resurs- och kunskapscentrum mot våldsbejakande ideologier vid Göteborgs universitet. Sektorchefen hade svarat på kritiken och motiverat sitt beslut i en intervju på kommunens hemsida.

Av inslaget framgick att det är de som polisanmält som ansåg att tjänstemännen hade agerat mot reglerna och borde utredas. Inslaget i sig innehöll inget ställningstagande utan redovisade fakta samt parternas argument. Inslaget gällde enbart tjänstemännens yrkesutövning och inte dem själva som privatpersoner.

Efter att åklagare beslutat att lägga ner förundersökningen i december 2015 gjorde redaktionen en noggrann uppföljning inför vilken tjänstemännen också kontaktades för en avstämning. Nyheten om att åklagaren inte längre ansåg att det förelåg något brott redovisades både i nyhetssändningar den 22 december samt på nyhetswebben.

En förklaring till att redaktionen valde att namnpublicera tjänstemännen var, förutom allmänintresset samt att det gällde deras yrkesutövning, att A själv medverkade i en telefonintervju i SVT:s första inslag. I inslaget förklarade han att han inte var den ende kommundoktoranden i kommunen samt hänvisade diariefrågan till sin chef eftersom han själv inte hade något ansvar för diariet.

KOMMENTAR FRÅN ANMÄLARE

Anmälarna har lämnat följande kommentar på SVT:s yttrande.

SVT hävdar i sina argument att kritiken mot doktorandtjänsten redan förekommit i media och att namnpubliceringen därmed var befogad. Anmälarna instämmer inte i det. Kritiken mot doktorandtjänsten som förekommit i media är en sak. Att namnge två tjänstemän som blivit polis-anmällda är en annan sak. SVT försöker att jämföra två olika nyheter och i och med det motivera en namnpublicering. Namnpubliceringen har gjort att de två tjänstemännen och deras familjer lidit stor skada privat. Efter namnpubliceringen förekom både hot och kränkningar bland annat mot ett av barnen i en av tjänstemännens familj.

TILLÄGGSYTTRANDE FRÅN SVT

SVT har med anledning av anmälarnas kommentar i huvudsak tillagt följande.

SVT och annan media har löpande berättat om den rikskända verksamhet som A varit ansvarig för och redaktionens bedömning var att nyheten om att A och hans chef B misstänktes för att ha agerat i strid mot reglerna och därför polisanmälts av åtta politiker var av så stort allmänintresse att det motiverade en namnpublicering. Eftersom tjänstemännens identitet redan var känd genom tidigare rapportering ansåg redaktionen att det var naturligt att fortsätta att namnpublicera även i den fortsatta rapporteringen av händelseutvecklingen. SVT understryker att publiceringen enbart gällde tjänstemännens yrkesutövning och inte dem som privatpersoner.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska respektera den enskildes privatliv i programverksamheten om inte ett oavvisligt allmänt intresse kräver annat (15 § i sändningstillståndet).

Bestämmelsen är avsedd att ge skydd för den personliga integriteten. Den tillämpas även i fall med namnpublicering vid brott eller misstanke om brott.

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden får pröva en fråga om intrång i privatlivet endast om den person som berörs skriftligen medger det. A och B har lämnat sina medgivanden.

Nämnden konstaterar att A och B namngavs i inslaget. Nämnden anser att uppgifter om innehållet i den polisanmälan som presenterades var av sådan art att det innebar ett intrång i A:s och B:s privatliv. Något tillräckligt allmänintresse som motiverade namnpubliceringen fanns inte. Nämnden anser därför att inslaget strider mot bestämmelsen om respekt för privatlivet. Vad SVT uppgett om att annan media hade uppmärksammat och beskrivit det omdiskuterade anställningsavtalet, samt intervjuat respektive namngett tjänstemännen, ändrar inte den bedömningen.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Elisabet Bäck, Leif Hedman, Jan Holmberg, Nedjma Chaouche, Ulrika Hansson och Clas Barkman efter föredragning av Johannes Wik.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Johannes Wik